

นโยบายรถไฟฟ้า 15 บาท
ไร้ผลกระทบ BTS-BEM
> 18

นโยบายรถไฟฟ้า 15 บาท ไร้ผลกระทบ 'BTS-BEM'

● สมัยรับกา เริ่มรู้
กรุงเทพธุรกิจ

ทันทีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ประกาศจะช่วยเหลือค่าครองชีพประชาชน ทั้งรถไฟ รถเมล์ และรถไฟฟ้า ทำเอาดีใจกัน ทั้งประเทศ โดยเฉพาะรถไฟฟ้าที่ภาครัฐ เข้ามาลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ด้วยจากเดิม เพียงแค่ชะลอการขึ้นค่าโดยสารเท่านั้น หากแต่ในครั้งนี้นะบุชัดเจนว่าอยากจะ เห็น 15 บาทตลอดสายทำเอาคนกรุงเทพฯ ประบมือเฮพร้อมกดไลค์ให้แทบไม่ทันหาก สามารถดำเนินการได้จริง

ภาคเอกชนในฐานะผู้รับสัมปทาน รถไฟฟ้านั้นเสียงที่ตอบรับออกมากับนโยบาย ดังกล่าวกลับไม่สามารถไปในทิศทางเดียวกัน ได้ ทำได้แต่แบ่งรับแบ่งสู้ว่าพร้อมเจรจา และหารือเพื่อหาแนวทางร่วมกัน แต่ไม่สามารถลดราคาลงไปถึง 15 บาทตลอดสายได้เพราะจะกลายเป็นการทำธุรกิจที่ขาดทุน หากต้องลดราคาค่าโดยสารลงมา ที่ระดับดังกล่าวและต้องแบกรับต้นทุน ส่วนต่างที่เหลือไว้เอง

นั่นเนื่องจากเอกชนได้ทำสัญญาสัมปทาน ซึ่งภายใต้สัญญาได้รวมสูตรการคิดคำนวณ ค่าโดยสารที่ระบุชัดเจนว่ามีปัจจัยอะไรบ้าง และสามารถปรับขึ้นได้ในรอบกี่ปี ที่อัตรา

ปรับขึ้นค่าโดยสารรถไฟฟ้าในกรุงเทพฯ

รถไฟฟ้าใต้ดิน สายสีน้ำเงิน	ปัจจุบัน กรอบค่าโดยสาร 16-42 บาท	เริ่มต้น 16 บาท ปรับเพิ่มตามระยะทาง 1-2 บาท
ตามสัมปทาน กับสปท.	ปรับขึ้นได้ทุก 2 ปี ตามดัชนีผู้บริโภค	ปรับขึ้นล่าสุด ธ.ค.2561

ปรับค่าโดยสารที่เรียกเก็บ เป็นคราวๆ ไป	ปรับค่าโดยสารได้ทุก 18 เดือน แต่ไม่เกินเพดาน ค่าโดยสารสูงสุด 61.31 บาท	รถไฟฟ้าบนดิน สายสีเขียว
ปัจจุบันกรอบค่าโดยสาร 20.11-60.31 บาท	ปรับขึ้นล่าสุด เม.ย.2562	ตามสัมปทาน กับกรุงเทพมหานคร

เพดานสูงสุดเท่าไร ซึ่งทั้งรถไฟฟ้าใต้ดินและรถไฟฟ้าบนดินที่มีสัมปทาน 2 บริษัทเอกชนต่างมีรายละเอียดสัญญาระบุค่าโดยสารแตกต่างกัน

รถไฟฟ้าสายสีเขียว ระหว่างเส้นหมอชิต-บางนา มีเอกชนที่รับสัมปทานรถไฟฟ้าและบริหาร บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) หรือ BTS มีคู่สัญญา คือ กรุงเทพมหานคร หรือ กทม. ซึ่งมีเกณฑ์การปรับค่าโดยสารที่เรียกเก็บเป็นคราวๆ ไป กำหนดระยะเวลาปรับค่าโดยสารได้ทุก 18 เดือนแต่ไม่เกินเพดานค่าโดยสารสูงสุด คือ 61.31 บาท ดูจากปัจจัยค่าแรง ภาวะเศรษฐกิจ เป็นต้น

ปัจจุบันกรอบค่าโดยสารสายสีเขียว อยู่ที่ 20.11-60.31บาท ซึ่งการปรับขึ้นค่าโดยสารครั้งล่าสุดคือเดือน เม.ย. 2562 คือสายสีเขียวส่วนต่อขยาย แบริ่ง-

สมุทรปราการ โดยอัตราค่าโดยสารเริ่มต้นที่ 15 บาท และปรับเพิ่มขึ้นสถานีละ 1 บาท อัตราค่าโดยสารสูงสุดไม่เกิน 21 บาท

ส่วนรถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนต่อขยายที่ 2 คือ ช่วงแบริ่ง - สมุทรปราการ และ ช่วงหมอชิต - สะพานใหม่ - คูคต ทางกทม. ได้ยืนยันจะกำหนดอัตราค่าโดยสารรถไฟฟ้าสายสีเขียวตลอดสายไว้ที่ 65 บาท ซึ่งรวมไปถึงส่วนต่อขยายแบริ่ง สมุทรปราการด้วย จนหมดสัญญาสัมปทานในปี 2572 โดยไม่มีเงื่อนไขให้ผู้รับสัมปทานมาขอขึ้นค่าบริการที่หลัง

ขณะที่รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินหรือสายเฉลิมรัชมงคล ระหว่างเส้น บางซื่อ-หัวลำโพง มีเอกชนที่รับสัมปทานรถไฟฟ้าและบริหาร บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือ BEM มีคู่สัญญาคือ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

แห่งประเทศไทย หรือ รฟม.

โดยสัญญาให้ปรับค่าโดยสารขึ้นได้
ทุก 2 ปีตามดัชนีผู้บริโภคซึ่งเริ่มต้น 16 บาท
ปรับเพิ่มตามระยะทาง 1-2 บาท ปัจจุบัน
กรอบค่าโดยสารอยู่ที่ 16-42 บาท ซึ่งปี 2561
ที่ผ่านมา BEM ได้ชะลอการปรับขึ้นค่า
โดยสารออกไป 2 ช่วง จนมาขึ้นรอบล่าสุด
คือเดือน ธ.ค. 2561 เป็นการปรับขึ้นในอัตรา
1 บาท ที่สถานีดินทางที่ 5, 8 และ 11 นับ
จากสถานีต้นทางเท่านั้น ทำให้จะมีราคา
เริ่มต้นที่ 16 บาท สูงสุด 42 บาท

พิชัย เลิศสุพงศ์กิจ รองกรรมการ

ผู้จัดการ บริษัทหลักทรัพย์ (บล.) ธนชาติ
หากดำเนินการจริงเป็น 15 บาทตลอดสาย
รัฐจะเป็นฝ่ายหาเงินมาอุดหนุนแทนส่วนที่
หายไป แต่รัฐไม่มีสิทธิไปบังคับให้เอกชน
ดำเนินธุรกิจแบบขาดทุนได้ นั่นเท่ากับว่า
ถ้าทำจริงส่วนค่าใช้จ่ายที่หายไปรัฐจะต้อง
เป็นผู้อุดหนุนเงินเข้ามาแทน

นอกจากนี้ยังต้องมีคำถามตามมาว่า
ทำไมอุดหนุนแค่รถไฟฟ้าที่ให้บริการ
เฉพาะกรุงเทพฯและปริมณฑลแต่ประชาชน
ในต่างจังหวัดกลับไม่ได้ประโยชน์จากการ
ลดราคาค่ารถไฟฟ้าดังกล่าว ทำให้ประเด็น
นี้จึงไม่กระทบภาคเอกชนเลย ยกเว้น
กรณีสายทางรถไฟฟ้าบางเส้นรัฐเป็น
เจ้าของและให้เอกชนมาบริการเดินรถไฟฟ้า
เช่น สายสีม่วง สายสีเขียวส่วนต่อขยายบาง
เส้น หรือแอร์พอร์ต เรล ลิงค์ รัฐสามารถ
ลดราคาค่าโดยสารแต่เป็นการต้องบประมาณ
ในระยะยาว

อย่างไรก็ตามหากเปรียบเทียบทั้งสองบริษัท
BEM มีเรื่องการขยายสัมปทาน 30 ปี
ที่ยังต้องนำกลับมาทบทวนใหม่ ทำให้
ราคาที่ขึ้นไปรับก่อนหน้านี้จากเรื่อง
ดังกล่าวจึงปรับตัวลดลงมามองราคา
เหมาะสมไว้ที่ 11.50 ซึ่งไม่รวมการขยาย
สัญญาสัมปทานดังกล่าว ด้าน BTS
มีปัจจัยบวกรอ 2-3 ปีข้างหน้ากับการขยาย
เส้นทางบริการเพิ่มเติมถึง 4 เท่าตัวทำให้
รายได้ในส่วนนี้จะเติบโต รวมทั้งจุดเด่น
ของบริษัทลูกที่ทำสื่อนอกบ้านจะโตตาม
ไปด้วยเป็นเท่าตัว จึงมองมูลค่า BTS ไว้
ที่ 13.50 บาท